

Tanácskozik az országgyűlés

(Folytatás az 1. oldalról)

gyarapítása, a legkülönbözőbb területeken előirányzott gépesítés, a rádió- és tv-műsorok továbbításában tervbe vett jelentékeny fejlesztés nagyban hozzájárul majd a panaszok számának csökkentéséhez, az igények teljesebb kielégítéséhez. Az ígéretes tervek megvalósításának legfőbb előfeltétele azonban, hogy a posta dolgozóit továbbra is hivatás-szeretettel, fevelmezettség-gel dolgozzanak.

Eddigi elismerésre méltó,

jó munkájuk biztosítéka annak, hogy kötelezettségeiknek eleget tesznek, s az új törvény biztosította lehetőségek felhasználásával megoldják a rájuk háruló feladatokat. Kérem, hogy az országgyűlés a postáról és a távközlésről szóló törvényjavaslatot fogadja el — fejezte be nagy tapssal fogadott beszédét dr. Csanádi György közlekedés- és postaügyi miniszter.

Ezután Bondor József, az országgyűlés ipari bizottságának elnöke, a törvényjavaslat előadója emelkedett szólásra, Hangsúlyozta:

1959. a televízióadás megkezdése óta ugrásszerűen nőtt és ma már meghaladja az 530 000-et a televíziókészülék-tulajdonosok száma.

E téren több olyan fejlett országot értünk el és előztünk meg valamelyest, mint például Ausztria.

Bondor József befejezésül bejelentette, hogy az országgyűlés ipari bizottsága a törvényjavaslatot változtatás nélkül elfogadja és az országgyűlésnek elfogadásra ajánlja.

delkezők. Jogot biztosít a törvénytervezet a rádió- és televízió előfizetőknek antennák létesítésére, bérleti viszony esetén is, emellett azonban gondot az ingatlan-tulajdonosokra is, amikor kimondja, hogy

az antennák csak szabványok szerint és a biztonsági előírások megtartásával szerelhetők fel és csak az ingatlan állagának veszélyeztetése nélkül.

A törvényjavaslat 24. paragrafusa úgy rendelkezik, hogy a város és községrendezési terveknel és egyéb beruházásoknál biztosítani kell a posta és távközlési épületek, berendezések, vezetékek elhelyezését is.

Ezt a rendelkezést mind népgazdasági szempontból, mind pedig a lakosság érdekében igen jelentősnek tartom.

Sok felesleges kiadásnak és korábban tapasztalt eszközhiányoknak lehet ezzel elejét venni.

Itt példának hoznám fel a Csongrádon telefon beszerzése nélkül megépült modern irodaházat, amely ugyan kétszen áll, de telefon hiányában nem üzemelhet.

Napjainkban sorra készülnek el városaink távlati-fejlesztési tervéi is. Ezek a tervek mindenütt egy bizonyos lakoslétszámmal számolnak.

Helyes, ha ezeknél a pos-

ta- és távközlési szolgáltatások iránt várható igényt is figyelembe vesszük, nehogy a valóságos élet tizhúsz év múlva újabb, a maihoz hasonlóan objektív nehézségek elé állítson bennünket.

Az elmondottak kihang-

súlyozása mellett a postáról és a távközlésről szóló törvényjavaslatot, az elhangzott módosítás megtartásával, az ügyfelek szémszögéből vizsgálva is igen jónak és hasznosnak tartom, a magam részéről elfogadom és elfogadásra javaslom. (Taps.)

Válasz

az elhangzott felszólalásokra

A vitában elhangzott felszólalásokra dr. Csanádi György közlekedés- és postaügyi miniszter válaszolt.

Jóleső érzéssel nyugtázta a posta dolgozóinak jó munkáját dícsérő elismerő szavakat. Köszönetet mondott azokért a javaslatokért, amelyek a posta fejlesztését, a végrehajtási utasításoknak a törvény szellemét tükröző helyes kialakítását kívánják segíteni.

Kérte a felszólalókat, hogy különösen a technikai kérdések megoldásában a harmadik ötéves terv előkészítése során is támogassák majd a postát és az illetékes szerveket.

A miniszter ezután bejelentette, hogy egyetért az előterjesztett két konkrét módosító javaslattal, elfogadja azt az indítványt, amelyet Bondor József előadó nyújtott be az ipari bizottság nevében.

Ezek a változtatások a törvény érdemi részét nem módosítják, ellenben a törvény szellemét helyesebben, világosabban juttatják kifejezésre.

Ugyancsak egyetért dr. Hargitai Katalin képviselő módosító javaslatával is. Ez a törvényjavaslat szövegére vonatkozik és azt a célt szolgálja, hogy az új törvény jobban alkalmazkodjék a polgári törvénykönyvhöz. Kérte az országgyűlést, hogy a törvényjavaslatot az említett módosításokkal együtt fogadja el.

Az országgyűlés ezután a postáról és a távközlésről szóló törvényjavaslatot az ipari bizottság és dr. Hargitai Katalin módosító javaslataival együtt egyhangúlag elfogadta.

Ezután ebédszünet következett.

LÖRINCZ PÁLNÉ CSONGRÁD MEGYEI KÉPVISELŐ FELSZÓLALÁSA

A törvényjavaslat nem okoz anyagi hátrányokat

A törvényjavaslat vitájában dr. Hargitai Katalin Vas megyei, Klujber László Fejér megyei képviselő felszólalását Lörincz Pálné Csongrád megyei képviselő beszéde követte.

A közlekedés- és postaügyi miniszter elvtárs előadói beszédében — kezdte felszólalását Lörincz Pálné —, valamint Bondor elvtársnak az ipari bizottság részéről a törvénytervezethez fűzött véleményezéséből értesültünk arról, hogy a régi postatörvény elavult, nem felel meg a gyakorlati élet követelményeinek. Érthető ez, hiszen gazdasági és társadalmi életünkben alapvető változások mentek végbe.

Közben a mindennapok gyakorlata is új postai, de főleg távközlési ágazatokat terebélyesített ki,

mint például a vezeték nélküli távközlés bővülése során előtérbe kerülő frekvenciagazdálkodás, vagy a rádió- és televízió-zavarelhárítás.

Az előttünk fekvő törvényjavaslat a Magyar Posta és a szolgáltatásait igénybe vevő lakosság jogviszonyát szabályozza. Jogokat biztosít és kötelezettségeket szab meg mindkét fél számára. Előterjesztését az 1956-os párttörvény óta hosszú felmerő és előkészítő munka előzte meg.

A tárgyalás alatt levő törvényjavaslat vitájában hallottuk szakemberek véleményét is. Most én, aki nem vagyok postás dolgozó, csak a postát és távközlést gyakran igénybe vevő ügyfelek egyike, a másik oldalról, a felek részéről szólnék a vitához. Természetesen arra nem számítottam, hogy más is van, aki hasonló szempontból vizsgálja a kérdést.

Mint ügyfélnek, elsődleges szempontom a javaslat elemzésében az, hogy mennyiben szolgálja az állampolgárok érdekeit,

hogyan javítja a posta által nyújtott szolgáltatásokat, s milyen mértékben csökkenti a még gyakran előforduló vitás ügyeket a két fél között.

Eppen ezért, a törvényjavaslatból azokat a pontokat kívánom kiemelni, amelyeket az állampolgárok szempontjából különösen jelentősnek ítélek meg. Mindjárt elsőként lényegesnek tartom, hogy

a javaslat a szolgáltatásokat igénybevevők számára az eddigieknél nagyobb anyagi terheket nem állapít meg,

anyagi természetű változtatásokat nem is tartalmaz. A lakosság szempontjából is jelentősnek látom továbbá a miniszter elvtárs által említett 7. paragrafusban lefektetett, a közveletti kézbesítésre vonatkozó rendelkezést. A szerek, vállalatok, szövetkezetek részére kimondott átveteli kötelezettség ugyanis nemcsak a postai kézbesítők munkáját könnyíti meg hanem ezen túlmenően elősegíti azt is, hogy a címzett gyorsabban és egyszerűbben jusson a neki szóló küldeményhez, és feltehetőleg csökkenti fogja a késedelmes vagy téves kézbesítésekkel eredő reklamációkat is.

A javaslat nagyobb része foglalkozik a hírközléssel, a vezetékes és vezeték nélküli távközlés kérdéseivel. Tudjuk, hogy a felszabadulás óta a posta hírközlő tevékenysége állandóan növekszik. Ma például a telefont a legszélesebb néprétegek igénylik. Azonban ezek a berendezések, különösen távbeszélő vonatkozásában, már gyakran objektív akadályokat gördítenek a távközlési szolgáltatások javítása és fokozása elé. A régi kézikapcsolású, kis befogadó képességű központok és az elavult légvezetékek a legjobb törvény mellett sem tudhatnak lépést tartani a fokozódó jogos igényekkel.

A három megyét felölelő Szegedi Postaigazgatóság területén például — de gondolom más igazgatóságoknál is — érződik ennek a problémának a súlya. Csongrád megye városaiban, így a közel hatvanezer lakosú Hódmezővásárhelyen például még az ezret sem éri el a telefonelőfizetők száma, holott az igények a telefon iránt jóval nagyobbak. Gyakori eset, hogy foglalkozásunknál, beosztásunknál fogva fontos, a telefonra jogosan igényt tartó emberek, közöttük párt- és tanácsi vezetők, orvosok évek óta nem tudnak távbeszélőkészülékhez jutni. Az automata központ megépítése Hódmezővásárhelyen és Csongrád megye többi városaiban is — annál is inkább sürög —, mert a számunkra olyan nagyfontosságú és annyira várt ipar-telepítés ebben a vonatkozásban gondjainkat csak növelni fogja.

Eppen ezért nem is lehet számunkra megnyugtató, hogy az új központ beszerelése talán még a harmadik ötéves tervben sem biztosított.

Természetesen tudom, hogy ez a probléma nem máról holnapra megoldható feladat, hiszen komoly beruházásokat kíván megvalósítani, a nemzeti jövedelem felhalmozási alapjából a nagybefogadó képességű automata központok berendezése és az elavult, korszerűtlen postai épületek rekonstrukciója, de

a naponta adódó problémák sürgetnek bennünket s engem is arra készítenek, hogy a távközlésről szólva erre is rámutassak és az illetékesek mielőbbi segítségét kérem.

A postáról és a távközlésről szóló törvényjavaslat az állampolgárok érdekeit szolgálva kimondja, hogy a magyar posta az ingatlanokon tartókat és egyéb szelvényeket helyezhet el, de ha azok az ingatlan rendeltetés-szerű használatát lényegesen akadályozzák, a tulajdonos kártérítést, vagy a javítás elvégzését kérheti. Ez nagyon helyes, de egyetértéssel azokkal, akik a végrehajtási utasítások pontosabb megfogalmazását kérik. A távközlési összekötését, a fák gallyazását, illetve kábelek esetében a gyökérzet útban levő részének eltávolítását a posta ugyancsak az állampolgárok érdekében csak előzetes

utasítás után és kártalanítás alapján végezheti. Ezek a pontok úgy gondolom sok vitának elejét vehetnek pontosabb fogalmazás esetében. A rádióelőfizetők és az egyre növekvő számú televízióelőfizetők jobb vételi viszonyait szolgálja a törvényjavaslatnak a villamosberendezések zavarűzőkkel való kötelező ellátásáról szóló pontjai és a frekvencia-gazdálkodásról, szóló egyes ren-

Tausz János:

A belkereskedelem eredményei az áruellátásban

Szünet után Polyák Jánosnak, az országgyűlés alelnökének elnökletével folytatódott az ülés.

Tausz János belkereskedelmi miniszter terjesztett elő jelentést a kereskedelem helyzetéről.

Beszéde elején rámutatott: a második ötéves tervről szóló 1961. évi kettes törvény célul tűzte ki a lakosság anyagi és kulturális jólétének emelését. Ennek megvalósításában jelentős szerep hárul a belkereskedelemre, minthogy

a lakosság pénzjöveldelmének 75—80 százalékát költi az idetartozó árucikkek vásárlására,

siparunk termelésének csaknem a felét a belkereskedelem értékesíti. A kormány időszerűnek tartotta, hogy számot adjon az országgyűlésnek a belkereskedelmi terv teljesítéséről és a lakosság ellátása érdekében végzett tevékenységéről.

A lakosság áruellátására és a kereskedelem fejlesztésére a párt és a kormány gazdaságpolitikája alapján kialakított irányelvek a gyakorlatban helyesnek bizonyultak. A belkereskedelmi forgalom 1960—1963. között 16 százalékkal emelkedett. 1963-ban egy-egy család havonta átlagosan 300 forinttal többet költött vásárlásra, mint három évvel korábban.

Az élelmiszerfogyasztás

szívonala — kalóriában számíva — már elérte, sőt túlhaladta a fejlett országokét. Különösen a korszerű és egészséges táplálkozás szempontjából fontos, az iparilag feldolgozott élelmiszerek, (a tej, vaj, vágott baromfi, mélyhűtött áruk, konzervek, édességarúk, stb.) értékesítése nőtt. Az egy lakosra jutó évi húsfogyasztás a háború előtti 3 kilogrammról több mint 50 kilogrammra növekedett. Az 1930-as években hazánkban az egy főre jutó évi cukorfogyasztás 10—11 kiló volt. Tavaly viszont az átlagos cukorfogyasztás majdnem elérte a 29 kilogrammot.

1963-ban — főképpen az 1961. évi árleszállítás eredményeként — háromszor több babkávét, 42 százalékkal több csokoládét és 51 százalékkal több déligyümölcsöt adtak el, mint három évvel ezelőtt. A kereskedelmi és az üzemi vendéglátásban naponta egymillióan étkeznek. Állandóan szaporodik az olcsó és gyors étkezési lehetőséget nyújtó vendéglátó üzletek száma, s mind több közegben működik meleg ételket árusító kivesendülő.

A ruházati cikkeknel az áruellátás színvonalának ja-

vulását nem annyira a mennyiségi, mint inkább a minőségi változások jelzik. A nemzetközi fejlődés irányával egyezően

a lakosság elsősorban a műszalas kötött- és méterárúkat, az új eljárással gyártott textiliákat, a könnyű szöveteket és cipőket vásárolja.

A tartós fogyasztási áruk közül számos cikket az utóbbi években kezdtek tömegesen értékesíteni. Három év alatt körülbelül hatszáz ezer szoba és konyha berendezéséhez elegendő bútort adtak el. Az országban jelenleg 70 000 családnak van személygépkocsija, 130 000 családnak villamos hűtőszekrénye, 900 000 nek mosógépe. A tartós fogyasztási cikkek értékesítése 1960 és 1963 között kétszeresedett.

Mozira, színházra, rádió- és televízió-előfizetési díjakra, valamint könyvekre és a kulturális fejlődést közvetlenül szolgáló egyéb árucikre a lakosság a múlt évben egy családra számítva több mint 1310 forintot adott ki.

Az utóbbi években megemelkedett a lakosság, főként a parasztság kereslete a központi árualapok iránt.

Hús és tüzelő

Különösen nagy erőfeszítéseket igényel a lakosság ellátása hússal és vajjal. Ezekből a cikkekkel a keresletet elsősorban a városokban és az ipari területeken igyekeztünk kielégíteni. A múlt évben belföldi felhasználásra összesen 5,4 millió egy családra számítva majdnem két sertést vágunk. 1963-ban a belkereskedelem 16 százalékkal több húst és baromfi értékesített, mint 1960-ban, a keresletet mégiscsak korlátozottan tudtuk kielégíteni. A vásárlók egyébként nemcsak az áruinálattal mennyiségét, hanem a választékot, a friss és a fagyasztott húsok arányát is kifogásolják.

Nem tudtuk teljesen kielégíteni a lakosság tüzelőanyag szükségletét sem, noha ebből a cikkből az elmúlt három év alatt 32 százalékkal, s ezen belül a főként a falvakat ellátó földműveszövetkezeteknél 65 százalékkal nőtt a forgalom. Probléma még így is — főként falun — jelentke-

zött. A parasztság jelentős része korábban mezőgazdasági hulladékkal tüzelt; most kevesebb is a hulladék, s a meglévő a nagyüzemek jobban hasznosítják. S az új tüzelőanyagok és kályhákban, amelyekből a földműveszövetkezetek csupán az utóbbi három évben félmillió darabot adtak el, nem is nagyon lehet a hulladékokt eltüzelni. Három év alatt 174 000 új

lakás épült fel, s a lakosság több helyiséget hosszabb ideig fűt, mint korábban. Fokozta a keresletet a két hideg tél is. A szénbányászati példamutató erőfeszítéseket tett a termelés fokozására. Több tüzelőanyagot hoztunk is be, mégis idő kell, amíg a megnövekedett kereslettel egyező szintre lehet emelni a kínálatot.

A falun mindennaposá vált az olyan élelmiszerek vásárlása, amelyeket ott azelőtt alig fogyasztottak, s általában az egész országban keresetteké váltak a korszerű iparcikkek. Megnövekedett az olyan áruk forgalma is, amelyek a nők háztartási munkáját könnyítik meg. A mélyhűtött áruk és konzervek mellett a vendéglátóipar és a kiskereskedelem mind több előkészített és félkész ételt, valamint tisztított burgonyát és zöldséget árusít, s számos étteremből kész ebédet vagy vacsorát lehet hazavinni. A legnehezebb háztartási munka, a mosás megkönnyítését a mosógépeken kívül korszerű mosószer, centrifugák, valamint a könnyen mosható és tisztítható, vasalást nem igénylő ruházati cikkek forgalomba hozatalát szolgálja.

Az elmúlt esztendőben csaknem 600 000 külföldi kerestet fej hazánkat, s arra számítunk — elsősorban a baráti országokkal kötött egyezmények alapján —, hogy az idén külföldi vendégeink száma elérje az egymilliót. Ezért már az elmúlt években törekedtünk a szállodai férőhelyek számának növelésére, s a kormány határozatot hozott, hogy a harmadik ötéves tervben további 7500—10 000 szállodai férőhelyet kell Budapesten, a Balaton mellett és a Duna-kanyarban létesíteni.

Fontos intézkedések, kedvező változások

A miniszter a továbbiakban néhány fontos belkereskedelmi intézkedésről beszélt. Hírelre a belkereskedelem három év alatt 3,3 milliárd forint értékű tartós fogyasztási cikket adott el.

Csaknem 800 000 család vásárolt különféle nagy értékű cikket:

jórészt olyanok, akiknek anyagi körülményei ezt esetleg csak a következő években

tették volna lehetővé. A hitelkiosztások elősegítették olyan áruk termelésének a fejlesztését, amelyekben a fizetőképes kereslet egyébként lassan növekedett volna.

Az állami és a szövetkezeti kereskedelem — folytatta Tausz János — 9 év alatt több mint egymilliárd forintot fordított üzletek, áruházak, szállodák, éttermek, va-